

Tribunjah, Pernice, Sv. Jurij, Radl sploh in Sv. Pongrac, Remšnik, Sv. Janez na Orlici, Sv. Ignacij v Šent-Lovrencu, Vuzenica in Vuhred. Tudi Muta naj ne ostane nema ali mutasta. Kapla in Sv. Duh imata tudi krasne vrhunce, odkoder bi kresi najlepšo slavnost sv. bratoma Cirilu in Metodu predstavljali.

Iz Celja. (V pojasnjenju.) V dopisu iz Celja v štev. 25. »Slov. Gosp.« od 20. junija 1895 očita nekdo stavbenemu odseku »Narodnega doma v Celju«, da se ne ozira dovolj na domače narodne voznike, ter da nikakor ne gre, — »dajati našim najhujšim nasprotnikom prednost«. Očitanka so povsem neosnovana. Največ voženj je bilo dozda za odvažanje zemlje. Zemljo odvažajo pa kdor hoče, pa mora si sam najeti in plačati voznike, pri zbiru teh voznikov nima stavbeni odsek nič govoriti. Stavbeni odsek preskrbi samo nakladanje t. j. plača delavce. Kar se pa tiče voženj s kolodvora, vzamejo pa se navadno naši vozniki, ako jih je le mogoče dobiti. To pa vedno ni bilo, ker so mnogokrat vprašani rekli, da ne morejo voziti, ker imajo setev itd. Pri vsem, kar stavbeni odsek kupuje in naročuje, gleda v prvi vrsti na našince. Brez ozira na osebo pa zahteva in mora zahtevati, da je materijal dober; kajti stavba, ki bo toliko stala, kakor »Narodni dom« v Celju, mora biti solidna. Zaradi tega se slab materijal ne sprejme iz nobenih ozirov od nikogar. Iz tega razloga je n. pr. tudi stavbeni odsek vsled enoglasnega sklepa sklenil, da odpove nekemu vozniku daljnjo vožnjo peska, ker je pesek bil slab, zmešan s premogom, blatom in prodom.

Iz Ljutomera. (Igrokaz.) V nedeljo, 9. t. m. so priredili naši igralci lepo predstavo »Materin blagoslov«. Igra nam kaže v petih dejanjih težavno življenje Savojevcev, katerim domača zemlja ne dá toliko hrane, da bi se preživili, vsled česar mnogo Savojevcev odide v svet, največ v Pariz, kjer si na razne načine služijo kruha. »Materin blagoslov« nam kaže, v kake nevarnosti je prišlo savojsko dekle, Marija Loustalot, ki je tudi morala v Pariz. Večkrat je bila blizu pogube, ali vsikdar jo je rešila materina pesem, s katero se je mati od nje poslovila pri odhodu v Pariz. Popačeni pariški svet jo je tako zmešal, da je zblaznela; kot blazno jo pripelje znanec s tem domov v savojske gore, da ji poje materino pesem; matere, bolne matere glas jo zopet ozdravi in srečna mati objame zopet hčerko, katero je že mislila mrtvo. — Igralo se je zelo dobro tako, da smo kar strmeli, kako je mogoče na tako malem odru tako obširno dejanje predstavljati. Pevci, kateri so imeli v igri tudi važen del, so dobro rešili svojo nalogo. Želeli je, da bi še večkrat predstavljali tako velike in lepe igre.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Velikanstvo svetli cesar so dne 22. in 24. t. m. dali obed delegatom. Govoreč z liberalcem Promberjem, so ostro grajali postopanje liberalcev gledé celjske gimnazije, — V avstrijski delegaciji se je v soboto o poročilu proračunskega odseka unel živahen razgovor o vnanjih in posebno notranjih razmerah našega cesarstva. Najboljše je govoril češki delegat dr. Herold. — Dne 25. t. m. so poslanci v državnem zboru odobrili začasni proračun za mesec julij. Splošna razprava o proračunu se je pa začela 27. t. m. — Občnega katoliškega shoda v Avstriji letos ne bode, pač pa škofijski katoliški shod v Št. Hipolitu.

Češko. Katoliški češki rudokopi imajo shod dne 29. in 30. t. m. v Příbramu. Razgovarjali se bodo o

raznih delavskih vprašanjih. — Staročehi bodo letos pri deželnozborskih volitvah povsod postavili svoje kandidate.

Šlezijsko. Nemški nacionalci se bodo pri deželnozborskih volitvah z vso silo udeležili volitev, in se hočejo otresti dosedanjih zapeljivcev — liberalcev. Propasti tudi utegne dr. Menger, ki se tako rad meša v južnoštajarske zadeve.

Štajarsko. Cesarski namestnik baron Kübeck boja kmalu pojde v pokoj. Na njegovo mesto pride markiz Baquehem, dosedanji minister notranjih zadev. — Nemško-liberalni poslanec Morre bode v počitnicah boja rogovilil v baron Morseyevem volilnem okraju, da bo nemške kmete hujškal zoper Morseya, ki je glasoval za celjsko gimnazijo; ali dosegel ne bo nič.

Koroško. Deželna vlada je odobrila premembo pravil katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence, sklenjeno na zadnjem občnem zboru. — Dne 29. t. m. bodo Prusjaki imeli shod v slovenskih Kotljah, da praznujejo zmago, katero so dosegli s tem, da so se Kotlje ločile od Tolstega vrha. — V kratkem se ustanovi nemško katoliško meščansko in obrtno društvo za Koroško; v Št. Štefanu na Zili pa slovenska posojilnica. Ta bo 18. slovenska posojilnica na Koroškem.

Kranjsko. Preteklo nedeljo je imelo javen shod dolensko katoliško politično društvo na Krškem, slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani pa v Vižmarjih. Katoliško politično društvo v Ljubljani pa priredi javen shod prihodnjo nedeljo v Podgorici pri Dobropoljah. — V Ljubljani je umrl bivši mnogoletni urednik »Učiteljskega Tovariša«, g. Andrej Praprotnik. Blag mu spomin!

Primorsko. Društvo »Edinost« v Trstu je zadnjo nedeljo imelo občni zbor. Žal, da je udeležba bila pičla. — V Pienu v pazinskem okraju so bili pri volitvah za upravni odbor soglasno izvoljeni vsi hrvaški kandidati. Vse zvijače in sleparije nasprotnikov niso nič pomagale.

Hrvaško. Starčevićev dom v Zagrebu se bode v Zagrebu slovesno odprl dne 17. julija. Iste dni bo v Zagrebu tudi shod vseh hrvaških dijakov. — Ogerska vlada je dala cepiti gozde v Žutici in Čezmi na Hrvaškem, da bi les pod roko prodala. To so zvedeli zagrebški trgovci ter prosili trgovsko zbornico, da naj skrbi, da se bode les po dražbi prodajal. Madjar Hrvaški slabo gospodarji.

Vnanje države.

Rim. Prihodnji konzistorij ali zbor kardinalov bode na jesen, in takrat bodo sv. oče kardinalom imenovali med drugim tudi dunajskega nuncija, nadškofa Agliardija, ki čez zimo ostane še na svojem mestu.

Italijansko. V poslanski zbornici sta se ono sredo stepla po fantovsko poslanca Casale in de Andreis. Lepe razmere! — V večih mestih so se vršile občinske volitve in so se jih krepko udeleževali katoličani. Tako je v Turinu bilo voljenih 40 katoličanov, v Bologni pa 22. Liberalne gnilobe so že tudi Italijani precej siti.

Francosko. Faure, predsednik poslanske zbornice, je frامason. To je te dni izjavil prvi frامasonski list. Ko bi se to lani vedelo, mož ne bi bil dosegel te časti. — Dne 25. t. m. se je obhajala obletnica silovite smrti Carnota, bivšega predsednika republike.

Angleško. Roseberyjevo ministerstvo je odstopilo, ker je večina zbornice predlagala, naj se vojnemu ministru plača zmanjša za sto funtov šterlingov. Nove ministre išče konservativec lord Salisbury. Sestavil bode novo vlado iz konservativcev in unijonistov, potem pa zbornico razpustil in nove volitve razpisal.

Nemško. Otvorjenje prekopa med Severnim in Vzhodnim morjem se je izvršilo po vsopredju. Pri slavnosti je cesar Viljem govoril, da je bil mir ves čas, ko se je delal prekop. Nato je omenil važnost tega prekopa za vojno in trgovsko brodovje in izrekel nado, da se ohrani mir.

Srbsko. V državnih blagajnicah vlada velika suša. Zato so bila pred tednom v Karlovih varih posvetovanja zastopnikov nemških in francoskih bank, kjer si hočejo Srbi denar izposoditi. Natančneje pa se bodo ti zastopniki posvetovali s srbskim finančnim ministrom Popovičem na Dunaju.

Črnogorsko. Knez Nikita namerava skrbeti za boljšo vojaško izobrazbo ter ustanoviti v ta namen novo podčastniško šolo, podobno onim, kakoršne ima že več let srbska vlada.

Turško. Punt je nastal v Macedoniji v okraju Skopje blizu bolgarske meje. Prebivalci so bežali v gore, kjer se bojujejo z rednimi vojaki in bašibozuki. Prvi boj med ustajniki in Turki je trpel dva dni. Turki delajo po stari navadi: nasprotnikom, ki jim pridejo v roke, odrežejo glave.

Azija. Francoski poslanik v Pekingju je zahteval, da kraljev namestnik v Szechuanu takoj strogo postopa zoper one, ki so v zadnjem času oropali in celo morili tujce. Kitajska vlada je v to dovolila in obljubila, popraviti razdejane misijone in varovati one v Tibetu.

Amerika. Vlada zvezne države Illinois v Severni Ameriki zahteva od zbornice 60.000 frankov, da postavi spomenik francoskemu jezuitu Marquette, ki je pred 200 leti v Kanadi misijonaril. — Na Kubi so bili zadnje dni puntarji bojda premagani pri Santa Roza. Pri reki Kaminar pa so španski vojaki zaplenili 91 pušl, 50 sabelj in deset tisoč patron.

Za poduk in kratek čas.

Spomini na mojo pokojno mamico.

Češki spisal Václav Kosmak; poslov. Ciriljev.

Takih spominov na mojo mater odmeva mnogo z dalnjega neba delinstva v moji duši, kakor kedar se z dalnjega jasnega obzorja včasih bliska. Teh sem nekoliko zapisal, da bi vsaj površno narisal sliko svoje matere in zajedno mnogo in mnogo drugih mater slovanskih. Prepričan sem, da bo se marsikdo, čitajoč te slike, zamislil v ono dobo, ko se je spaval v naročju materinem v slikovitih sanjah, in da bo našel podobne slike v svojem srcu. Seveda, narod slovanski ina še mnogo dobrih, krepostnih, pobožnih, potrpežljivih in delavnih žen in mater — in zato se lahko nadeja vesele in slavne bodočnosti. Narod, ki nima pridnih žen, naj si bo tudi olikanejši (v sedaj splošnem smislu besede) — je zgubljen, je prebarvan grob.

In kdo vceplja našim materam te čednosti v srce? Tisti, ki nam je dal naš jezik, naše pesmi in nežne duše v čilem telesu — naš Oče!

Mati moja so tega očitni do' az. Želi so travo na pokopališču. Bilo je poleti in solnce se je nagibalo k zahodu. Jaz sem si trgal z grma pri zidu kopinščice. Pogledam za materjo — klečali so pri zarastenem grobu.

»Mamica, kdo leži tukaj«, sem jih vprašal. »Tetica«. — »In kje ležijo babica in dedek?« — Mati so vzdihnili in pokazali z roko za gozd: »Tam v Želetavi«. — »In zakaj?«

»To ti drugikrat povem, danes ni časa. Pojdi, jaz grem!« Drugega dne je bila nedelja. Sedeli smo okrog matere na vrtu. Bili smo vsi prestrašeni. Pred kratkim

še le so prenehali zvoniti v zvoniku v plat zvona — v sosedni vasi je namreč gorelo. Cela vas je tako rekoč hitela tje na pomoč. Mi smo prenehali z igro in bežali smo k materi. Mati so stali z malim bratcem v naročju, gledali valeči se dim in molili k sv. Florijanu.

»Mamica, kako se je to zgodilo?« — »Kdo to ve? Morda so se otroci igrali s zažigalicami ali z ognjem in zažgali. Vidite, sedaj jim gori streha in morda še več hiš zgori. — Ne smete nikdar jemati zažigalic!« In pripovedovali so nam, kako je nekdaž zgorela cela Želetava razun nekoliko hiš.

»In vi ste to videli?« — »Kako pa ne? — saj sem se tam narodila. Pojdite, vsedite se in zvečer molite za te nesrečne pogorelce. Kajti, dragi otročiči, vi še ne poznate nesreče.«

»Imate očko in mene — ali jaz! Matere svoje niti nisem poznala; umrli so hitro, ko sem se narodila. Oče pa so se oženili, in ko mi je bilo pet let — odnesli so jih tudi na pokopališče in jaz nisem imela nikogar. Mačeha se je omožila in očim in ona sta me dovolj mučila. Šole nisem niti videla. Ko sem bila stara osem let, so me že poslali na delo. Rano so me budili, dali mi kosček kruha v roko in me nagnali na grajščinsko njivo. Ko so drugim nosili opoldne obed na dvor, meni nihče ni ničesar prinesel in posedala sem nekje v kotu ter jokala jeze in gladu. Ako mi je kdo dal postrgati ostanke iz svojega piskra, bil je to za me srečen dan! — Enkrat me je zapazila gospa oskrbnikova. Šla je k meni in me vprašala: »Zakaj jokaš, deklica?«

»Lačna sem!«

»Kaj ti niso prinesli obeda?«

»Meni ga nikdar ne nosijo.«

»Za Boga svetega, to je ljudstvo! — In čegav otrok si?«

Jaz sem ji vse povedala. Vzela me je v kuhinjo, dala mi jesti, dala mi je ruto za na vrat in jopico ter rekla: »Tu imaš, uboga sirotica, in pridi jutri zopet. Ako boš vedno lepo umita in počesana, lahko vedno sem hodiš.«

Mene so polile solze. To je bila prva ljubezniva beseda po dolgem času. Poljubila sem ji roko in sem z veseljem hitela na polje. Drugega dne rano sem se sama prebudila, se umila, počesala, kakor sem znala in brez joka sem šla na delo. Opoldne šla sem seveda bojazljivo zopet v kuhinjo in gospa oskrbnikova videč, da imam lasi spletene in da nisem umazana, me je pogladila po glavi, mi dala jesti in me po kratkem času vzela popolnoma k sebi. Umivala sem posodo, varovala otroke, hodila v mesto — skratka, delala sem, kolikor sem mogla po svojih močeh — in rada. Drugi služabniki so me seveda odrivali, me psovali — ali jaz sem trpela in bila rada, da sem se mogla do sitedga najesti. Gospa oskrbnikova me je pošiljala — Bog jo za to povečaj — tudi v nedeljsko šolo. Tam sem se naučila sv. spovedi — naučila brati in računati. V cerkev sem hodila, kedar sem mogla in poslušati pridigo bilo je moje največje veselje. Oh, krasno so pridigovali ta gospod župnik! — Že jih tudi več ne boli glava. Nekoč pridigovali so na dan Imena Marije Device, da bi nikdar ne pozabili moliti k Mariji, ker ona nas povsod čuva in nas varuje hudega. Jaz sem si to zapomnila in od tistega časa molim vsak dan sv. rožni venec — in vidite otroci — Marija Devica me ni zapustila. Skušila sem dosti, tega vam niti ne morem dopovedati — ali čisto vest sem imela vedno, in vedno sem našla pridnih ljudi, kateri so se me usmiliili.

Smešnica. Učitelj: »No, France, zakaj si včeraj v svojega tovariša kepo snega vrget?« — France: »Go-